

Euskara batua

Euskaldunon Egunkaria, 1993-07-06: 2.

Hogeita bost urte Euskaltzaindia euskara batuaren bidea egiten diharduela. lan zaila. Batetik, argi zegoen euskara biziko bazen nahitaezko zela komunikabide idatzietan sartzea; bestetik, halabeharrez naturalki euskalkietan bizi zen euskarari etorkizunerako bide bat prestatu behar zitzaioela. Hautapena ez zen burdinezko errei edo karril estua izan, ezin zen hizkuntza gizagintzatik atera, baina ezin zen, bestalde, euskalduna zen idazlea, irakurlea eta ikus-entzulea zalantzabidez jositako gurdibidean galduta utzi. Euskaldunok ez geunden hizkuntza ahoz ibilitakoen ahuleziaz jota bakarrik; idatzitako zabalkundea eta irrati-telebista bidez esaten zena ez zen ordurarte euskaraz eskolatugabearentzat bakarrik, apropos beste bi hizkuntzetan alfabetatua eta ikasiarentzat baino!, eta geure euskalkien erdibide minimoa bilatu beharra zegoen, eta denok onartuko genuenerantz ahaleginduaz. Hau zen Euskaltzaindiaren arazo latza: Euskarak eskatzen zien Larramendiren "ezina egina"ren antzeko zerbait XX. gizaldian! Izan dela lan honetan ezadostasunik? Noski! Eta hutsik ere! Halere hauetako batzuk ez dira Euskaltzaindiarenak, berari iratxekitzen zaizkionak baizik; honek ez du karrilik jartzen, arauen eta gomendio bidez egindako bidea eskaintzen du, eta ezta inongo euskalkirik apropos baztertzen. Hau da, nire ustez, Euskaltzaindiaren lorpen handiena; iritzi guztietakoak ari direla euskararen etorkizuna eraikitzen, eta dagoeneko lan handia dela aurreratu dena. Ai, politikagintzan honenbesteko malgutasuna lortuko bagenu!